Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky,

ve znění zákona č. 458/2011 Sb., č. 407/2012 Sb., č. 164/2013 Sb., č. 241/2013, zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., č. 267/2014 Sb., č. 377/2015 Sb., č. 188/2016 Sb., č. 243/2016 Sb., č. 14/2017 Sb., č. 80/2019 Sb., č. 111/2019 Sb., č. 283/2020 Sb., č. 386/2020 Sb., č. 251/2021 Sb., č. 284/2021 Sb., č. 373/2022 Sb., č. 458/2022 Sb., 427/2023 Sb., č. 218/2025 Sb., č. 232/2025 Sb., č. 180/2026 Sb. a č. 197/2026 Sb.
(s přihlédnutím k zákonu č. 152/2023 Sb.)

Jaká vyznačení jsou v textu úplného znění:

- obyčejné černé písmo – základní text včetně všech novel z předchozích let
- ***tučné ležaté černé písmo*** – text, který se změnil v průběhu roku 2026 (symbol ✂ znamená vypuštění textu bez náhrady)
- **tučné černé písmo** – text, který se změnil od 1. ledna 2027 (symbol ✂ znamená vypuštění textu bez náhrady)
- *ležaté písmo* – redakční poznámky, upozornění na dříve zrušené pasáže bez přeznačení následujících písmen nebo odstavců apod.

ČÁST PRVNÍ
FINANČNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY
HLAVA I
OBECNÁ USTANOVENÍ
§ 1
Orgány Finanční správy České republiky

(1) Finanční správa České republiky je soustavou správních orgánů pro výkon správy daní.

(2) Jako orgány Finanční správy České republiky (dále jen „orgány finanční správy“) se zřizují Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady, které jsou správními úřady a organizačními složkami státu.

(3) Generální finanční ředitelství je podřízeno Ministerstvu financí (dále jen „ministerstvo“). Odvolací finanční ředitelství je podřízeno Generálnímu finančnímu ředitelství. Finanční úřady jsou podřízeny Odvolacímu finančnímu ředitelství.

(4) Generální finanční ředitelství je účetní jednotkou. Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady nejsou účetními jednotkami a pro účely hospodaření s majetkem státu, účetnictví a pracovněprávních vztahů ***státních zaměstnanců a ostatních zaměstnanců*** mají postavení vnitřních organizačních jednotek Generálního finančního ředitelství.

(5) Příjmy a výdaje Generálního finančního ředitelství jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva.

(6) Ustanovení zákona o státních zaměstnancích o členění správního úřadu na organizační útvary se použijí také na Odvolací finanční ředitelství a finanční úřady.

HLAVA II
GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ
§ 2
Územní působnost a sídlo

(1) Generální finanční ředitelství vykonává působnost pro celé území České republiky.

(2) Sídlem Generálního finančního ředitelství je hlavní město Praha.

§ 3
Generální ředitel

(1) Generální finanční ředitelství řídí generální ředitel. Generálního ředitele zastupuje zástupce generálního ředitele.

(2) ✂

(2) Zástupcem generálního ředitele může být určen pouze státní zaměstnanec, který splňuje také požadavek předchozí praxe stanovený zákonem o státních zaměstnancích pro uchazeče o jmenování na pracovní místo vedoucího správního úřadu.

(3) S funkcí generálního ředitele a jeho zástupce je neslučitelné členství v politické straně nebo politickém hnutí.

(4) ✂

§ 4
Věcná působnost

(1) Generální finanční ředitelství

a) vykonává působnost správního orgánu nejblíže nadřízeného Odvolacímu finančnímu ředitelství,
b) provádí řízení o správních deliktech,
c) vykonává působnost ústředního kontaktního orgánu při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní,
d) vede centrální evidence a registry nezbytné pro výkon působnosti orgánů finanční správy.

(2) Generální finanční ředitelství se podílí na

a) přípravě návrhů právních předpisů,
b) zabezpečování analytických a koncepčních úkolů,
c) zajišťování úkolů souvisejících se sjednáváním mezinárodních smluv, s rozvojem mezistátních styků a mezinárodní spolupráce, jakož i úkolů, které vyplývají pro Českou republiku z mezinárodních smluv a z členství v mezinárodních organizacích.

(3) Generální finanční ředitelství z pověření ministerstva

a) vykonává působnost ústředního kontaktního orgánu pro vzájemnou mezinárodní administrativní spolupráci se státními orgány jiných států a mezinárodními organizacemi,
b) vykonává působnost ústředního kontaktního orgánu, dílčího kontaktního orgánu nebo kontaktního útvaru při vymáhání některých finančních pohledávek,
c) přezkoumává hospodaření krajů a hlavního města Prahy a vykonává dozor nad přezkoumáváním hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a městských částí hlavního města Prahy.

§ 4a
Útvar interního auditu

Generální finanční ředitelství zřizuje útvar interního auditu podle zákona upravujícího řízení a kontrolu veřejných financí.

HLAVA III
ODVOLACÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ
§ 5
Územní působnost a sídlo

(1) Odvolací finanční ředitelství vykonává působnost pro celé území České republiky.

(2) Sídlem Odvolacího finančního ředitelství je Brno.

§ 6
Ředitel

(1) Odvolací finanční ředitelství řídí ředitel. Ředitele zastupuje zástupce ředitele.

(2) Ředitele jmenuje a odvolává generální ředitel.

(3) Zástupcem ředitele může být určen pouze státní zaměstnanec, který splňuje také požadavek předchozí praxe stanovený zákonem o státních zaměstnancích pro uchazeče o jmenování na pracovní místo vedoucího správního úřadu.

(4) V ostatním se výběr, jmenování, odvolání a odměňování ředitele a odměňování jeho zástupce řídí ustanoveními zákona o státních zaměstnancích o výběru, jmenování, odvolání a odměňování vedoucího správního úřadu a o odměňování jeho zástupce.

§ 7
Věcná působnost

Odvolací finanční ředitelství
a) vykonává působnost správního orgánu nejblíže nadřízeného finančním úřadům,
b) provádí řízení o správních deliktech,
c) vykonává z pověření ministerstva působnost dílčího kontaktního orgánu nebo kontaktního útvaru při vymáhání některých finančních pohledávek,
d) vykonává z pověření ministerstva působnost kontaktního orgánu při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní,
e) vede evidence a registry nezbytné pro výkon působnosti orgánů finanční správy.

HLAVA IV
FINANČNÍ ÚŘADY

§ 8
Územní působnost a sídlo

(1) Finančními úřady jsou:
a) Finanční úřad pro hlavní město Prahu,
b) Finanční úřad pro Středočeský kraj,
c) Finanční úřad pro Jihočeský kraj,
d) Finanční úřad pro Plzeňský kraj,
e) Finanční úřad pro Karlovarský kraj,
f) Finanční úřad pro Ústecký kraj,
g) Finanční úřad pro Liberecký kraj,
h) Finanční úřad pro Královéhradecký kraj,
i) Finanční úřad pro Pardubický kraj,
j) Finanční úřad pro Kraj Vysočina,
k) Finanční úřad pro Jihomoravský kraj,
l) Finanční úřad pro Olomoucký kraj,
m) Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj,
n) Finanční úřad pro Zlínský kraj,
o) Specializovaný finanční úřad.

(2) Finanční úřad vykonává působnost na území vyššího územního samosprávného celku, jehož název je součástí názvu finančního úřadu. Finanční úřad vykonává vybranou působnost na celém území České republiky. Specializovaný finanční úřad vykonává působnost na celém území České republiky.

(3) Sídlem finančního úřadu je sídlo vyššího územního samosprávného celku, jehož název je součástí názvu finančního úřadu. Sídlem Specializovaného finančního úřadu je hlavní město Praha.

(4) Dojde-li ke změně území vyšších územních samosprávných celků, změní se stejně i územní působnost finančních úřadů, a to od prvního dne kalendářního roku následujícího po dni, kdy nabyl účinnosti zákon, kterým se mění hranice vyšších územních samosprávných celků, ledaže by nabyl účinnosti prvního dne kalendářního roku.

(5) Územní pracoviště finančního úřadu, které se nenachází v jeho sídle, stanoví ministerstvo vyhláškou.

§ 9
Ředitel

(1) Finanční úřad řídí ředitel. Ředitele zastupuje zástupce ředitele.

(2) Ředitele jmenuje a odvolává generální ředitel.

(3) Zástupcem ředitele může být určen pouze státní zaměstnanec, který splňuje také požadavek předchozí praxe stanovený zákonem o státních zaměstnancích pro uchazeče o jmenování na pracovní místo vedoucího správního úřadu.

(4) V ostatním se výběr, jmenování, odvolání a odměňování ředitele a odměňování jeho zástupce řídí ustanoveními zákona o státních zaměstnancích o výběru, jmenování, odvolání a odměňování vedoucího správního úřadu a o odměňování jeho zástupce.

§ 10
Věcná působnost

(1) Finanční úřad
a) vykonává správu daní,
b) provádí řízení o správních deliktech,
c) převádí výnosy daní, které vybírá a vymáhá a které nejsou příjmem státního rozpočtu,
d) přijímá a eviduje splátky návratných finančních výpomocí poskytnutých Ministerstvem zemědělství v letech 1991 až 1995 včetně a případné úroky z nich vyplývající,
e) vybírá a vymáhá peněžitá plnění, která uložily orgány finanční správy,
f) vede evidence a registry nezbytné pro výkon působnosti orgánů finanční správy,
g) vykonává další působnost, stanoví-li jiný právní předpis, že tuto působnost vykonávají orgány finanční správy.

(2) Finanční úřad vykonává
a) ✂
a) kontrolu dodržování povinností stanovených právními předpisy upravujícími účetnictví a ukládá účetním jednotkám pokuty podle těchto právních předpisů,
b) kontrolu výkonu správy poplatků, které jsou příjmem státního rozpočtu, jsou-li k jejich správě věcně příslušné jiné orgány.

(3) Finanční úřad z pověření ministerstva
a) přezkoumává hospodaření krajů a hlavního města Prahy a vykonává dozor nad přezkoumáváním hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a městských částí hlavního města Prahy,
b) vykonává působnost dílčího kontaktního orgánu nebo kontaktního útvaru při vymáhání některých finančních pohledávek,
c) vykonává působnost kontaktního orgánu při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní.

(4) Vybranou působností se pro účely tohoto zákona rozumí provádění
a) vyhledávací činnosti při správě daní, ✂
b) postupu k odstranění pochybností, daňové kontroly nebo jiných kontrolních postupů při správě daní,
c) vymáhání peněžitých plnění spravovaných finančním úřadem, včetně správy placení peněžitých plnění v rámci dělené správy, u nichž přešla příslušnost v souvislosti s tímto vymáháním,
d) doručování písemností.

§ 11
Specializovaný finanční úřad

(1) Specializovaný finanční úřad je příslušným pro vybrané subjekty; tím není dotčena příslušnost u poplatků, jejichž předmětem je zpoplatnění úkonu.

(2) Vybraným subjektem se pro účely tohoto zákona rozumí
a) právnická osoba založená za účelem podnikání, která dosáhla obratu více než 2 000 000 000 Kč,
b) banka, včetně zahraniční banky,
c) spořitelní a úvěrní družstvo,
d) pojišťovna, pobočka pojišťovny z jiného členského státu nebo z třetího státu, zajišťovna, pobočka zajišťovny z jiného členského státu nebo z třetího státu,
e) obhospodařovatel nebo administrátor investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu, včetně investičních fondů nebo zahraničních investičních fondů, které obhospodařuje nebo jejichž administraci provádí, nemají-li právní osobnost,
f) investiční fond nebo zahraniční investiční fond, má-li právní osobnost, depozitář investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu a hlavní podpůrce investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu,
g) penzijní společnost včetně všech jí obhospodařovaných fondů a včetně transformovaného fondu, jehož prostřednictvím penzijní společnost provozuje penzijní připojištění,
h) poplatník daně z hazardních her, a to pro účely správy daně z hazardních her,
i) člen skupiny podle zákona o dani z přidané hodnoty,
   1. je-li alespoň jeden z jejích členů subjektem podle písmen b) až g),
   2. dojde-li alespoň u jednoho jejího člena ke změně podmínek pro určení místní příslušnosti podle odstavce 6, a to až do okamžiku, kdy u posledního z členů této skupiny dojde ke změně podmínek pro určení místní příslušnosti podle odstavce 7.

(3) Obratem se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn čistého obratu podle právních předpisů upravujících účetnictví dosažený za zdaňovací období daně z příjmů. Obratem se rozumí též obrat dosažený právním předchůdcem.

(4) Pro změnu, přechod a delegaci příslušnosti Specializovaného finančního úřadu se obdobně použijí ustanovení daňového řádu o změně, přechodu a delegaci místní příslušnosti, a to pro celý rozsah působnosti Specializovaného finančního úřadu.

(5) Skutečnost, že se subjekt stane, nebo přestane být vybraným subjektem, se považuje za změnu podmínek pro určení místní příslušnosti podle daňového řádu.

(6) Dosažení obratu uvedeného v odstavci 2 písm. a) se považuje za změnu podmínek pro určení místní příslušnosti podle daňového řádu počínaje prvním dnem druhého zdaňovacího období daně z příjmů následujícího po zdaňovacím období daně z příjmů, ve kterém bylo tohoto obratu dosaženo.

(7) Pokles obratu pod hranici uvedenou v odstavci 2 písm. a) se považuje za změnu podmínek pro určení místní příslušnosti podle daňového řádu počínaje prvním dnem čtvrtého zdaňovacího období daně z příjmů následujícího po zdaňovacím období daně z příjmů, ve kterém k tomuto poklesu obratu došlo. K tomuto poklesu obratu se nepřihlíží v případě, že před prvním dnem třetího zdaňovacího období daně z příjmů následujícího po zdaňovacím období daně z příjmů, ve kterém k tomuto poklesu obratu došlo, bude znovu dosažen obrat uvedený v odstavci 2 písm. a).

(8) Specializovaný finanční úřad nevykonává správu daně z nemovitých věcí.

(9) Stanoví-li jiný zákon, že Specializovaný finanční úřad vykonává určitou působnost jako jediný z finančních úřadů, je pro účely výkonu této působnosti příslušným i pro jiné než vybrané subjekty.

§ 12
Zvláštní ustanovení o místní příslušnosti

(1) Nelze-li určit místní příslušnost finančního úřadu podle jiného právního předpisu, je místně příslušný Finanční úřad pro hlavní město Prahu.

(2) Kontrolu podle § 10 odst. 2 písm. c) provádí finanční úřad v obvodu své územní působnosti, i když jinak není pro kontrolovaný subjekt místně příslušný.

(3) Kontrolní postup při správě daní provede finanční úřad, který jej zahájil nejdříve.

(4) Řízení nebo jiný postup při vymáhání peněžitého plnění spravovaného finančním úřadem, včetně správy placení peněžitého plnění v rámci dělené správy, u níž přešla příslušnost v souvislosti s tímto vymáháním, provede finanční úřad, který jej zahájil nejdříve, nedohodnou-li se finanční úřady jinak.

§ 12a
Zvláštní ustanovení o příslušnosti soudů ve správním soudnictví

(1) V oblasti působnosti Specializovaného finančního úřadu jako správního orgánu prvního stupně je k řízení ve správním soudnictví místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště nebo sídlo, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.

(2) Na opatření obecné povahy se odstavec 1 nepoužije.

§ 12b
Zvláštní ustanovení o změně místní příslušnosti

(1) Místně příslušný finanční úřad může pro jednu nebo více jím spravovaných daní změnit určení místní příslušnosti správce daně pro daňový subjekt, který je registrovaný nebo který je podnikatelem zapsaným do zákonem stanovené evidence, je-li to potřebné v zájmu rovnoměrného rozložení výkonu působnosti mezi jednotlivými finančními úřady.

(2) Při změně určení místní příslušnosti se ustanovení daňového řádu o změně místní příslušnosti pro registrovaný daňový subjekt použijí obdobně.

(3) Daňový subjekt má ve vztahu k působnosti finančního úřadu, u níž došlo ke změně určení místní příslušnosti, právo seznámit se s obsahem písemnosti zakládané do spisu podle § 13 odst. 4, a to v sídle finančního úřadu, v jehož obvodu územní působnosti má daňový subjekt místo pobytu nebo sídlo podle daňového řádu.

(4) Změnu určení místní příslušnosti lze použít také

a) při změně určení příslušnosti Specializovaného finančního úřadu,

b) pro jiné oblasti působnosti finančního úřadu.

(5) Dojde-li ke změně určení místní příslušnosti v případě daňového subjektu, u něhož došlo k delegaci místní příslušnosti správce daně, zaniká v odpovídajícím rozsahu tato delegace ke dni přechodu místní příslušnosti správce daně.

(6) Pozdější změna podmínek pro určení nebo změnu určení místní příslušnosti nemá vliv na změnu určení místní příslušnosti, nestanoví-li finanční úřad postupem podle odstavce 2, že se změna určení místní příslušnosti zrušuje

ČÁST DRUHÁ
ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ

§ 13
Zvláštní ustanovení o nahlížení do spisu při správě daní

(1) Oprávnění daňového subjektu nahlížet do spisu lze vykonávat buď v sídle příslušného orgánu finanční správy, anebo na jeho územním pracovišti, a to podle toho, kde je spis nebo jeho příslušná část umístěna.

(2) Příslušný orgán finanční správy na požádání bezodkladně informuje daňový subjekt, na jakém místě je umístěn jeho spis nebo jeho příslušná část.

(3) Příslušný orgán finanční správy při umístění spisu nebo jeho příslušné části přihlédne zejména k dostupnosti spisu pro daňový subjekt a k hospodárnosti výkonu správy daní.

(4) Daňový subjekt má právo se seznámit s obsahem písemnosti zakládané do spisu v souvislosti s výkonem vybrané působnosti, pokud není součástí vyhledávací části spisu, také u finančního úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká, jde-li o

a) podání učiněné elektronicky,
b) úřední záznam,
c) protokol,
d) zprávu o daňové kontrole,
e) rozhodnutí,
f) další písemnosti, pokud byly finančním úřadem doručeny elektronicky.

§ 13a
Zvláštní postupy k utajení a zajištění bezpečnosti

(1) Pro účely utajení činnosti zpravodajských služeb České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Armády České republiky a zajištění bezpečnosti jejich příslušníků lze použít zvláštní postupy k utajení a zajištění bezpečnosti při správě daní.

(2) Zvláštní postupy podle odstavce 1 mohou použít

a) příslušníci
   1. zpravodajské služby České republiky,
   2. Policie České republiky,
   3. Generální inspekce bezpečnostních sborů a
   4. Hasičského záchranného sboru České republiky,
b) vojáci z povolání a vojáci, kteří jsou po dobu činné služby hmotně zabezpečeni jako vojáci z povolání,
c) zpravodajské služby České republiky, Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Armáda České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky a
d) orgány finanční správy.

(3) Zvláštní postupy podle odstavce 1 stanoví vláda.

§ 13b
Zvláštní ustanovení o plné moci při správě daní

Plná moc vztahující se k vybrané působnosti uplatněná u finančního úřadu příslušného k vydání rozhodnutí ve věci, o které se vede řízení, kterého se vybraná působnost týká, je účinná i vůči jinému finančnímu úřadu, který vykonává tuto vybranou působnost.

§ 13c
Zvláštní ustanovení o daňové informační schránce

Ustanovení daňového řádu upravující daňovou informační schránku se použijí pro celý rozsah působnosti orgánů finanční správy.

§ 13d
Zvláštní ustanovení o kontrolním nákupu při správě daní

(1) Kontrolní nákup je oprávněn provádět orgán finanční správy při prověřování plnění povinností **podle zákona upravujícího evidenci tržeb nebo podle jiných daňových nebo účetních předpisů**.

(2) Pro účely kontrolního nákupu se na jednání prodejce a orgánu finanční správy hledí jako na uzavření smlouvy.

(3) Neodporuje-li to povaze předmětu kontrolního nákupu nebo není-li způsobena prodejci majetková újma, lze od smlouvy, která byla uzavřena jednáním při kontrolním nákupu, odstoupit.

(4) Orgán finanční správy oznámí prodejci, že provedený nákup byl kontrolní, bezprostředně po ukončení nákupu nebo, není-li to s ohledem na formu prodeje možné, do 14 dnů od převzetí plnění anebo nejpozději do okamžiku splnění účelu prověřování plnění povinností stanovených zákonem **podle odstavce 1.**

(5) Pokud to povaha předmětu kontrolního nákupu umožňuje, orgán finanční správy jej vrátí prodejci bezprostředně po oznámení podle odstavce 4. Náklady spojené s vrácením předmětu kontrolního nákupu nese orgán finanční správy.

(6) Prodejce je povinen vrátit orgánu finanční správy zaplacenou cenu, a to

a) bez zbytečného odkladu, umožňuje-li to forma prodeje, nebo

b) do 14 dnů ode dne, kdy vrácený předmět kontrolního nákupu převzal nebo měl možnost převzít.

ČÁST TŘETÍ
PRÁVA A POVINNOSTI ✂ ZAMĚSTNANCŮ V ORGÁNECH FINANČNÍ SPRÁVY

§ 14
Zaměstnanci v orgánech finanční správy a právní jednání

(1) V orgánech finanční správy ***pracují*** státní zaměstnanci a ***ostatní zaměstnanci***.

(2) ✂

(2) V orgánech finanční správy právně jedná generální ředitel nebo jeho zástupce. V případech stanovených ***vnitřním předpisem*** nebo na základě písemného pověření generálního ředitele může ✂ v orgánech finanční správy právně jednat jménem státu i jiný státní zaměstnanec ***nebo ostatní zaměstnanec***.

§ 14a
Zvláštní ustanovení o vedoucím služebního úřadu

✂

§ 15
Neslučitelnost s výkonem některých činností

Státní zaměstnanec a ***ostatní*** zaměstnanec, kteří plní úkoly při výkonu působnosti orgánu finanční správy, nesmí

a) výdělečně provádět kontrolní, daňovou nebo účetní poradenskou nebo obdobnou činnost pro daňové subjekty nebo pro příjemce
   1. dotací,
   2. návratných finančních výpomocí, nebo
   3. jiných peněžních prostředků státu podle rozpočtových pravidel,
b) být auditorem, revizorem účtů, prokuristou, správcem svěřenského fondu, likvidátorem nebo správcem konkursní podstaty, vyrovnacím správcem, zvláštním správcem, insolvenčním správcem, předběžným insolvenčním správcem, zvláštním insolvenčním správcem nebo odděleným insolvenčním správcem,
c) být statutárním orgánem, členem statutárního orgánu nebo dozorčí rady ob-

chodní společnosti, členem statutárního orgánu družstva nebo členem jeho kontrolní komise; s písemným souhlasem zaměstnavatele může být statutárním orgánem, členem statutárního orgánu nebo členem kontrolní komise bytového družstva.

§ 16
Služební průkaz

(1) Generální finanční ředitelství vydá služební průkaz
a) ✂ státnímu zaměstnanci v orgánu finanční správy,
b) ***ostatnímu zaměstnanci*** vykonávajícímu v orgánu finanční správy činnosti ***podle § 7 zákona o státních zaměstnancích***.

(2) Vzory služebního průkazu stanoví ministerstvo vyhláškou.

(3) Služebním průkazem prokazuje státní zaměstnanec nebo ***ostatní*** zaměstnanec podle odstavce 1 své oprávnění bezprostředně se podílet na výkonu pravomoci orgánu finanční správy.

§ 16a
Zvláštní ustanovení o náhradě nákladů na právní zastoupení

Státnímu zaměstnanci ***a ostatnímu zaměstnanci v orgánu finanční správy*** náleží náhrada obvyklých nákladů na právní zastoupení, pokud tyto náklady vznikly pro plnění jeho ✂ pracovních úkolů a nebyly ***tomuto*** zaměstnanci nahrazeny třetí osobou z důvodu odpovědnosti za náhradu těchto nákladů.

§ 17
Zvláštní ustanovení o náhradě škody

(1) Osobě, která poskytla státnímu zaměstnanci nebo ***ostatnímu*** zaměstnanci v orgánu finanční správy pomoc při výkonu působnosti orgánu finanční správy, a tuto pomoc poskytla na žádost nebo s vědomím tohoto zaměstnance (dále jen „poškozený“), náleží za škodu, která jí přitom vznikla, náhrada; náhrada nenáleží, pokud si poškozený způsobil škodu úmyslně sám. Náhradu poskytuje Generální finanční ředitelství.

(2) Došlo-li u poškozeného k újmě na zdraví nebo smrti, určí se rozsah a výše náhrady škody podle ***právních předpisů upravujících náhradu škody při újmě na zdraví nebo smrti v případě státních zaměstnanců***.

(3) Náhrada náleží i za škodu na věcech, která poškozenému vznikla v souvislosti s poskytnutím pomoci podle odstavce 1. Přitom se hradí skutečná škoda, a to uvedením v předešlý stav; není-li to možné nebo účelné, hradí se v penězích. Poškozenému náleží i úhrada nákladů spojených s pořízením nové věci náhradou za věc poškozenou.

(4) Náhrada škody náleží i osobě, které byla způsobena škoda jednáním poškozeného podle odstavce 1.

(5) Jestliže Generální finanční ředitelství nahradilo podle odstavců 1 až 4 škodu, vůči tomu, kdo škodu zavinil, uplatní, je-li to účelné, nárok na zaplacení částky ve výši částky poskytnuté poškozenému nebo osobě, které způsobil škodu poškozený.

ČÁST ČTVRTÁ
ZPRACOVÁNÍ ÚDAJŮ ORGÁNY FINANČNÍ SPRÁVY

§ 17a
Zpracování údajů

(1) Orgány finanční správy zpracovávají osobní údaje a jiné údaje, jsou-li nezbytné pro výkon jejich působnosti.

(2) Orgány finanční správy při zpracování osobních údajů
a) označí formou úředního záznamu nebo jiným vhodným způsobem osobní údaje, jejichž přesnost byla popřena nebo proti jejichž zpracování byla vznesena námitka, a tyto osobní údaje dále zpracovávají i bez souhlasu subjektu údajů, a
b) mohou provádět výkon svojí působnosti, nejde-li o vydávání rozhodnutí, výhradně na základě automatizovaného zpracování osobních údajů; popis počítačových algoritmů a výběrová kritéria, na jejichž základě je toto zpracování prováděno, uvede orgán finanční správy v záznamech o činnosti zpracování osobních údajů a uchovává je nejméně po dobu jednoho roku od jejich posledního použití pro zpracování osobních údajů.

(3) Při uplatnění práva na námitku nebo jiného prostředku ochrany proti zpracování osobních údajů se použijí obdobně ustanovení jiného zákona o stížnosti.

(4) Pověřencem pro ochranu osobních údajů jmenuje generální ředitel státního zaměstnance v orgánu finanční správy. Generální ředitel může jmenovat jednoho pověřence pro ochranu osobních údajů pro více orgánů finanční správy.

§ 18
Poskytování údajů

(1) Ministerstvo a orgány finanční správy mohou v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu své působnosti žádat od správce evidence nebo jejího provozovatele poskytnutí údajů
a) ze základního registru obyvatel,
b) z agendového informačního systému evidence obyvatel,
c) z evidence občanů Evropské unie a evidence cizinců,
d) z ✂ informačního systému cizinců ***a Integrovaného cizineckého agendového systému***,
e) z evidence občanských průkazů,
f) z evidence cestovních dokladů,
g) z centrálního registru silničních vozidel ***a evidence vozidel se státní poznávací značkou Ukrajiny***,
h) z registru rodných čísel,
i) z katastru nemovitostí,
j) ze základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci,
k) z registru pojištěnců veřejného zdravotního pojištění,
l) z registru pojištěnců důchodového pojištění,
m) z registrů pojištěnců nemocenského pojištění,
n) z registrů zaměstnavatelů,
o) z centrálního registru zbraní,
p) z Rejstříku zástav,
q) ***z leteckého rejstříku České republiky, rejstříku sportovních létajících zařízení a z registru provozovatelů bezpilotních systémů,***
r) ***z námořního rejstříku České republiky, plavebního rejstříku České republiky a z rejstříku malých plavidel,***
s) z registru oznámení o činnostech, oznámení o majetku a oznámení o příjmech a závazcích; to neplatí pro údaje vedené o soudcích v registru i Nejvyšším soudem,
t) informační systémy veřejné správy ve věcech územního plánování a stavební řádu.

(2) Orgány finanční správy mohou žádat od Ministerstva spravedlnosti poskytnutí údajů z rejstříku trestů a evidence přestupků v rozsahu potřebném pro plnění konkrétního úkolu při výkonu působnosti orgánů finanční správy, pokud je to nezbytné pro posouzení
a) možnosti stanovit daň v návaznosti na běh lhůty pro stanovení daně,
b) důvodů pro zajištění daně, nebo
c) důvodů pro registraci k dani z přidané hodnoty.

(3) Správce evidence nebo její provozovatel je povinen žádosti o poskytnutí údajů bez zbytečného odkladu vyhovět; poskytnutí údajů je bezúplatné s výjimkou poskytnutí údajů z Rejstříku zástav.

(4) Údaje se poskytují způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup; v případě evidence občanských průkazů a evidence cestovních dokladů lze údaje poskytnout pouze způsobem umožňujícím nepřetržitý přístup. Správce evidence nebo její provozovatel je povinen poskytnout též údaje o změně údajů.

(5) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z ✂ informačního systému evidence obyvatel nebo ✂ informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(6) Ustanoveními odstavců 1 až 5 není dotčena povinnost správce evidence nebo jejího provozovatele předávat ministerstvu a orgánům finanční správy údaje v rozsahu a za podmínek podle daňového řádu.

(7) Ministerstvo a orgány finanční správy zpracovávají a vzájemně si poskytují údaje získané pro účel výkonu působnosti orgánů finanční správy a výkonu působnosti ministerstva podle tohoto zákona.

§ 18a
Daňová analytická evidence

(1) Daňová analytická evidence je centrální evidence, ve které se pro analytické účely souhrnně zpracovávají údaje získané orgány finanční správy
a) od plátce daně z přidané hodnoty prostřednictvím kontrolního hlášení,
b) **od daňového subjektu při plnění jeho povinností při evidenci tržeb,**
c) jiným způsobem, jsou-li potřebné pro analytické zpracování údajů podle písmene a) **nebo b)**.

(2) Údaje z daňové analytické evidence se poskytnou v rozsahu a za podmínek, za nichž se podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu poskytují údaje, které jsou předmětem povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu, pouze
a) orgánu Finanční správy České republiky
b) orgánu Celní správy České republiky,
c) Ministerstvu financí,
d) Finančnímu analytickému úřadu,
e) orgánu činnému v trestním řízení,
f) zpravodajské službě České republiky,
g) soudu, jde-li o
   1. řízení vedené z podnětu daňového subjektu ve věci správy jeho daní,
   2. uplatnění práva správcem daně při správě daní, nebo
   3. projednání nároku podle zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při správě daní výkonem veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem,
h) Nejvyššímu kontrolnímu úřadu, jakož i dalšímu kontrolnímu orgánu, a
i) úřední osobě plnící povinnosti ve věcech archivnictví.

(3) Pro účely plnění oznamovací nebo jiné obdobné povinnosti Generálního finančního ředitelství se k údajům v daňové analytické evidenci přihlíží pouze v případě, že by tyto údaje bylo možné poskytnout podle odstavce 2.

ČÁST PÁTÁ
USTANOVENÍ PŘECHODNÁ, ZÁVĚREČNÁ A ZRUŠOVACÍ
Přechodná a závěrečná ustanovení
§ 19

(1) Zrušují se finanční ředitelství a finanční úřady zřízené podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. Specializovaný finanční úřad zřízený podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, se považuje za Specializovaný finanční úřad zřízený podle tohoto zákona. Dosavadní ředitel Specializovaného finančního úřadu se považuje za ředitele jmenovaného podle tohoto zákona.

(2) Generální finanční ředitelství zřízené podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, se považuje za Generální finanční ředitelství zřízené podle tohoto zákona. Dosavadní generální ředitel Generálního finančního ředitelství a jeho dosavadní zástupce se považují za generálního ředitele a jeho zástupce jmenované podle tohoto zákona.

(3) Výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů zaměstnanců v ministerstvu přechází ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na Generální finanční ředitelství, pokud se tito zaměstnanci převážně podíleli na výkonu působnosti ministerstva, která přechází ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na orgány finanční správy.

(4) Řízení a postupy, které přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebyly ministerstvem ukončeny, dokončí ministerstvo i v případech, kdy působnost ministerstva přechází ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na orgány finanční správy.

(5) Při určení příslušnosti Specializovaného finančního úřadu se zohlední dosažení obratu uvedeného v § 11 odst. 2 písm. a) nebo pokles obratu pod tuto hranici, které byly dosaženy přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a které byly nebo měly být zohledněny při určení příslušnosti Specializovaného finančního úřadu podle dosavadních právních předpisů.

§ 20

(1) Spisy územních finančních orgánů převezmou ministerstvo nebo orgány finanční správy příslušné ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Jsou-li v rozhodnutích nebo osvědčeních vydaných při správě daní nebo ve správním řízení uvedeny ministerstvo nebo územní finanční orgány, rozumí se jimi ministerstvo nebo orgány finanční správy, příslušné ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Jsou-li v rozhodnutích o delegaci vydaných při správě daní nebo ve správním řízení uvedeny finanční úřady zřízené podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdější předpisů, rozumí se jimi finanční úřady zřízené podle tohoto zákona, součástí jejichž správních obvodů jsou správní obvody v rozhodnutích uvedených finančních úřadů zřízených podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdější předpisů. Tím není dotčena příslušnost Specializovaného finančního úřadu.

(4) Je-li v pověřeních vydaných při správě daní nebo ve správním řízení uvedeno Generální finanční ředitelství, rozumí se jím Generální finanční ředitelství zřízené podle tohoto zákona.

(5) Jsou-li v pověřeních vydaných při správě daní nebo ve správním řízení uvedena finanční ředitelství zřízená podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, rozumí se jimi Odvolací finanční ředitelství zřízené podle tohoto zákona.

(6) Jsou-li v pověřeních vydaných při správě daní nebo ve správním řízení uvedeny finanční úřady zřízené podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdější předpisů, rozumí se jimi finanční úřady zřízené podle tohoto zákona, součástí jejichž správních obvodů jsou správní obvody v pověřeních uvedených finančních úřadů zřízených podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdější předpisů. Tím není dotčena příslušnost Specializovaného finančního úřadu.

(7) Jsou-li v plných mocech nebo pověřeních uplatněných u územních finančních orgánů zřízených podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, uvedeny územní finanční orgány zřízené podle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, rozumí se jimi orgány finanční správy příslušné ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 21
Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech.

2. Čl. II zákona č. 35/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

3. Čl. II zákona č. 325/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 587/1992 Sb., o spotřebních daních, ve znění zákona č. 199/1993 Sb., a zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění zákona č. 337/1992 Sb. a zákona č. 35/1993 Sb.

4. Čl. II zákona č. 85/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích vybíraných správními orgány České republiky, ve znění zákona České národní rady č. 10/1993 Sb. a zákona č. 72/1994 Sb., zákon České národní rady č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění zákona České národní rady č. 337/1992 Sb., zákona České národní rady č. 35/1993 Sb. a zákona č. 325/1993 Sb., zákon České národní rady č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 302/1993 Sb., zákona č. 315/1993 Sb. a zákona č. 323/1993 Sb., zákon České národní rady č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění zákona České národní rady č. 18/1993 Sb., zákona č. 322/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb. a zákona č. 72/1994 Sb., zákon č. 331/1993 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 1994 a o změně a doplnění některých zákonů, a zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona České národní rady č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb. a zákona č. 42/1994 Sb.

5. Čl. I zákona č. 311/1999 Sb., kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

6. Část druhá zákona č. 253/2000 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní a o změně zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

7. Část desátá zákona č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze.

8. Část třetí zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

9. Čl. I zákona č. 58/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

10. Část pátá zákona č. 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

11. Část čtvrtá zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů.

12. Část první zákona č. 444/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

13. Část čtvrtá zákona č. 130/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

14. Část sedmnáctá zákona č. 230/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

15. Část sedmnáctá zákona č. 165/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

16. Část devátá zákona č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

17. Část druhá zákona č. 239/2008 Sb., kterým se mění některé zákony související s registrovaným partnerstvím.

18. Část čtrnáctá zákona č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech.

19. Část sedmá zákona č. 281/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu.

20. Čl. V a část čtrnáctá zákona č. 199/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

21. Část druhá zákona č. 30/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, a další související zákony.

22. Část pátá zákona č. 370/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

23. Část třetí zákona č. 457/2011 Sb., kterým se mění některé zákony související s přijetím zákona o Finanční správě České republiky.

24. Vyhláška č. 249/2010 Sb., kterou se stanoví vzor průkazu zaměstnance v územním finančním orgánu.

ČÁST ŠESTÁ
ÚČINNOST
§ 22

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013.

* * *

VYBRANÁ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ Z NOVELIZUJÍCÍCH ZÁKONŮ

Čl. LXXVIII zákona č. 197/2026 Sb.

Přechodné ustanovení

Stanoví-li zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, příslušnost žalovaného správního orgánu v řízení podle soudního řádu správního ve věcech, v nichž bylo řízení zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je ve Finanční správě České republiky tímto žalovaným správním orgánem Generální finanční ředitelství.